

WAAR GAAT DEZE LES OVER?

In deze tweede les van *Kracht van Lampje* bekijken de leerlingen de eerste aflevering van de serie. Ze komen te weten welk voorwerp speciale betekenis heeft voor Lampje en waarom. Ook denken ze samen na over vragen die deze eerste aflevering oproept. Lampje ontmoet een aantal nieuwe mensen. Een eerste indruk is vaak bepalend voor het beeld dat je van iemand hebt, maar is dat wel terecht? Wat als je iemand beter leert kennen? Leerlingen leren een personage uit de serie beter kennen, geven antwoord op deze vragen door middel van een creatieve verwerking.

EXTRA BENODIGDHEDEN - extra instructie voor leerkracht 'visualisatie-oefening' (in [Mijn Krachtbronnen](#), werkblad bij les 2).

LESDOELEN: LEERLINGEN...

WETEN	KUNNEN	ERVAREN
<ul style="list-style-type: none"> dat de eerste indruk die je van iemand krijgt, bepalend kan zijn voor het beeld dat je van iemand houdt. dat je vaak meer tijd nodig hebt om iemand te leren kennen. wat intuïtie is. dat je in sommige situaties kunt vertrouwen op je intuïtie. 	<ul style="list-style-type: none"> uitleggen waarom de scherf zo belangrijk is voor Lampje. hun mening geven over de straf die Lampje en haar vader krijgen. een ontmoeting die ze in gedachten hadden gedetailleerd weergeven op papier. uitleggen dat ze soms op hun intuïtie hebben vertrouwd en hier een voorbeeld van geven. 	<ul style="list-style-type: none"> hoe een nadere ontmoeting met een persoon eruit kan zien door dit te visualiseren. de kracht van visualisatie.

AFLEVERING 1

Deze les begint met het bekijken van de eerste aflevering van de serie Lampje. Daarin ontdekken de leerlingen welk voorwerp voor Lampje speciaal is. In de vorige les hebben ze hun eigen voorwerp laten zien en erover verteld. Waarom is Lampjes voorwerp speciaal voor haar? Waarom legt ze het op een gegeven moment weg? Daarnaast beantwoorden de leerlingen gezamenlijk andere belangrijke vragen die deze aflevering oproept.

Zet aflevering 1 aan. Stel vooraf de kijkvraag: Welk voorwerp is speciaal voor Lampje? Leerlingen bekijken aflevering 1 en ontdekken welk voorwerp voor Lampje speciaal is en waarom.

KLASSENGESPREK

Praat met de leerlingen na over de aflevering.

Bespreek als eerste de antwoorden op de vragen welk voorwerp speciaal voor Lampje is, waarom dat is en waarom ze dit op een gegeven moment weglegt. Leerlingen praten met elkaar na en geven antwoord op de vragen rondom Lampjes speciale voorwerp.

>> Lampje heeft een glasscherf gekregen van haar moeder, toen ze op een moment samen op het strand waren. Na het overlijden van haar moeder bewaart Lampje de scherf goed en pakt ze die erbij als ze aan haar moeder denkt of met haar wil praten. Maar als Lampjes moeder haar iets verbiedt wat ze toch graag wil doen, legt Lampje de scherf aan de kant.

Bespreek de volgende vragen met de

leerlingen:

- Lampje praat met haar moeder die overleden is. Hoe kan dat, denk je?
- Praat jij ook weleens met iemand die je niet kunt zien?
- Wie z'n schuld is het dat het schip is vergaan, vind jij?
- Wat vind je van de straf die Lampje en haar vader krijgen?

Leerlingen denken na en geven antwoord op de vragen.

>> De antwoorden op de vragen liggen natuurlijk niet vast. Begeleid een klassengesprek naar aanleiding van de vragen. Geef ruimte voor verschillende meningen. Hieronder een aantal suggesties die in te brengen zijn:

- Als iemand is overleden, kun je niet 'echt' praten met diegene. Wel kun je praten in gedachten. Iemand die is overleden, is niet meer fysiek op deze wereld, maar nog wel in onze gedachten, herinneringen en daarmee in ons hart. Laat ruimte voor geloof in hemel of leven hierna, of juist voor leerlingen die hier helemaal niet in geloven.

- Vanuit volwassen perspectief is het de schuld van Augustus, Lampjes vader, dat het schip is vergaan. Het is natuurlijk zijn verantwoordelijkheid dat het licht in de vuurtoren wordt aangedaan en dat er genoeg lucifers zijn. Maar vanuit Lampje gezien, kindperspectief, is zijzelf verantwoordelijk. Dat is heel begrijpelijk. In de psychologie noemen ze dit 'parentificatie': kind neemt de rol van ouder op zich met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden.

- De straf die is opgelegd, is opmerkelijk. Vader Augustus wordt voor zeven jaar opgesloten in de vuurtoren. Lampje moet

zeven jaar werken als dienstmeisje in het Zwarte Huis. Wat vinden leerlingen een passende straf? Moeten Lampje en haar vader wel gestraft worden? Vragen waarbij leerlingen samen kunnen nadenken over de antwoorden.

ONTMOETING

Lampje ontmoet drie nieuwe personages in de aflevering: Martha, Lennie en Nick. De ontmoetingen lopen niet allemaal even soepel. Een eerste ontmoeting kan bepalend zijn voor het verdere contact. Maar soms heb je meer tijd en aandacht nodig om iemand te leren kennen.

Vraag de leerlingen welke mensen Lampje in deze aflevering voor het eerst ontmoet. En hoe verlopen deze ontmoetingen?

Leerlingen beantwoorden de vragen over de eerste ontmoeting van Lampje met Nick, Martha en Lennie.

>> De ontmoetingen lijken op het eerste gezicht vrij stug:

- Nick zegt niks en kijkt nogal nors.
- Martha is druk bezig met andere zaken, waardoor ze Lampje eigenlijk niet goed kan

verwelkomen. Ze wordt zelfs boos en stuurt Lampje naar haar kamer.

- Lennie komt 's ochtends spelend binnen met de hond, waardoor Lampje erg schrikt. (Ze denkt even dat de hond het monster is.)

Vertel dat we vaak bij de eerste ontmoeting met iemand meteen een idee of beeld van iemand hebben. Maar als je iemand beter leert kennen, blijkt dit beeld niet altijd te kloppen. De leerlingen gaan hier een oefening mee doen.

Leg uit dat de leerlingen zo in gedachten Lennie gaan ontmoeten om hem beter te leren kennen. Het is volkomen veilig en prettig. Vertel dat je stap voor stap uitlegt wat de leerlingen gaan doen.

>> Met deze oefening leren de leerlingen flexibel, creatief denken. Dit werkt bewezen anti-discriminerend.

Wanneer je in een creatieve 'modus' zit, ga je niet af op de eerste associatie. Je bent juist 'out of the box' aan het denken en denkt minder routinematig. Door je routine te verbreken, verminder je de kans op stereotiep denken.

Lees er [hier](#) meer over.

Leerlingen luisteren naar de instructie voor de visualisatie-oefening.

Pak instructieblad voor de visualisatie-oefening erbij en lees voor.

Leerlingen ontmoeten in gedachten Lennie..

>> Dit is een creatieve opdracht, misschien anders dan leerlingen gewend zijn. De kans dat de oefening goed werkt wordt groter als je a) van tevoren even beweegt met de leerlingen en b) de leerlingen vraagt hun ogen dicht te doen of hun blik naar een punt op de tafel te richten. Zo leiden ze elkaar niet af met hun blik. Beide tips staan ook

duidelijk vermeld op het instructieblad voor de visualisatie-oefening.

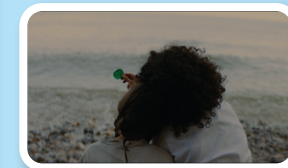

Laat de leerlingen nu hun ontmoeting met Lennie tekenen en/of schrijven in een strip bij opdracht 5 in hun werkervaringsboekje [7].

Leerlingen geven hun ontmoeting met Lennie weer in hun werkervaringsboekje.

>> Laat de leerlingen direct na de oefening hun ervaring in hun werkervaringsboekje optekenen en bespreek eventueel daarna kort wat ze ervaren hebben.

VERRIJKING BIJ DEZE LES

In de aflevering mag Lampje niet naar boven van Martha en ook Lampjes moeder verbiedt dit. Toch besluit Lampje naar boven te gaan, omdat haar verlangen om de vuurtoren (en daarmee een teken van leven van haar vader) te kunnen zien groter is. Hebben de leerlingen ook weleens een moment gehad waarop ze heel sterk voelden dat ze iets (anders) moesten doen?

Laat ze dit opschrijven in hun werkervaringsboekje bij opdracht 6 [8].

Als je iets heel sterk voelt vanbinnen en besluit hier gehoor aan te geven, dan zegt men ook wel dat 'je je eigen licht volgt' (spreekwoordelijk gezien). Wanneer volgden de leerlingen hun eigen licht? En waarom? Laat ze dit tekenen of schrijven bij de volgende vraag van opdracht 6 [8] in hun werkervaringsboekje.

>> Het gaat hierbij niet zozeer over wanneer leerlingen een regel verbraken (dat kan ook een interessant gesprek zijn!), maar meer over het volgen van hun intuïtie. Als je naar je intuïtie luistert, moet je soms tegen de regels ingaan, of doen wat anderen niet (durven te) doen. Vaak blijkt je dan de juiste keuze te hebben gemaakt.

BOUWSTENEN BURGERSCHAP: IDENTITEIT

Leerlingen leren...

- > enkele verschillende aspecten waardoor hun identiteit mede gevormd is bewust waar te nemen: gender, gezin, sociaaleconomische achtergrond, levensbeschouwing, religie en cultuur.
- > te reflecteren op de mate waarin hun identiteit mede gevormd is en beïnvloed wordt door leeftijdgenoten, groepsidentiteiten, (sociale) media, maar ook door persoonlijke mogelijkheden en beperkingen.

BOUWSTENEN BURGERSCHAP: DIVERSITEIT

Leerlingen leren...

- > overeenkomsten en verschillen tussen mensen te herkennen, te benoemen, en in aanzet te verklaren.

BOUWSTENEN BURGERSCHAP: SOLIDARITEIT

Leerlingen leren...

- > taken uit te voeren of problemen op te lossen met respect voor de afspraken die onderling zijn gemaakt.

Gebaseerd op de SLO [bouwstenen burgerschap](#) (SLO, 2021).